

**Голові Комітету Верховної Ради
України з питань соціальної
політики та захисту прав ветеранів
Галині ТРЕТЬЯКОВІЙ**

*Щодо реєстр. № 13664 від 20.08.2025
та реєстр № 13664-1 від 29.08.2025*

Шановна Галино Миколаївно!

Комітет Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин (далі – Комітет) на своєму засіданні, проведеному 30 жовтня 2025 року (протокол № 137), розглянув проект Закону України про внесення змін до статті 233 Кодексу законів про працю України щодо забезпечення права застосування необмеженого строку звернення працівника до суду з позовом про стягнення належної йому заробітної плати, реєстр. № 13664 від 20.08.2025, поданий народним депутатом України Гнатенком В.С. (далі – *законопроект реєстр. № 13664*) та альтернативний до нього проект Закону України про внесення змін до статті 233 Кодексу законів про працю України щодо забезпечення права працівника на необмежений строк звернення до суду з позовом про стягнення невикладених сум, реєстр. № 13664-1 від 29.08.2025, поданий народним депутатом України Третьяковою Г.М. та іншими народними депутатами України (далі – *законопроект реєстр. № 13664-1*).

Відповідно до пояснювальної записки метою законопроекту реєстр. № 13664 є приведення норм Кодексу законів про працю України до висновків Конституційного Суду України, Верховного Суду України щодо не обмеження будь-яким строком звернення працівника до суду з позовом про нарахування та стягнення належної йому заробітної плати у разі порушення роботодавцем законодавства про оплату праці. Для досягнення поставленої цілі основним проектом Закону пропонується внести зміну до статті 233 Кодексу законів про працю України, згідно з якою передбачається, що у разі порушення роботодавцем законодавства про оплату праці звернення працівника до суду з позовом про стягнення заробітної плати, яка йому належить, тобто усіх виплат, на які працівник має право згідно з умовами трудового договору і відповідно до державних гарантій, установлених законодавством, без

обмеження будь-яким строком незалежно від того, чи були такі суми нараховані роботодавцем.

Водночас відповідно до пояснювальної записки, поданої до альтернативного проекту Закону, метою законопроекту реєстр. № 13664-1 є відновлення особливого правового режиму захисту права на оплату праці; усунення правової невизначеності та забезпечення узгодженості із Конституцією України; приведення трудового законодавства у відповідність до міжнародних стандартів; гарантування соціальної справедливості шляхом недопущення втрати працівником права на захист лише з формальних підстав пропуску строку. Для досягнення вказаної мети законопроектом реєстр. № 13664-1 пропонується внести зміну до статті 233 Кодексу законів про працю України, згідно з якою передбачається, що *у разі невиклати заробітної плати та інших виплат, що належать працівникові відповідно до законодавства, колективного чи трудового договору, він має право звернутися до суду з позовом про стягнення невикланих сум з роботодавця, його правонаступника чи іншого суб'єкта, на якого законом покладено обов'язок здійснити такі виплати, без обмеження будь-яким строком, незалежно від факту їх нарахування роботодавцем.*

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловлює до обох законопроектів зауваження.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету ухвалив рішення, що основний законопроект буде мати вплив на показники державного і місцевих бюджетів (може призвести до збільшення їх видатків на виконання рішень суду за відповідними позовами у трудових спорах).

Міністерство фінансів України не підтримує обидва законопроекти.

Міністерство юстиції України та Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України висловлюють зауваження до проектів Законів концептуального характеру.

Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України, Державна податкова служба України надають зауваження до основного законопроекту реєстр. № 13664.

Під час обговорення зазначених законодавчих ініціатив члени Комітету звернули увагу на наступне:

1. Запропонована в основному законопроекті реєстр. № 13664 пропозиція фактично дослівно дублює рішення Конституційного Суду України від 15 жовтня 2013 року. Однак така пропозиція не враховує того факту, що вказане рішення стосувалося офіційного тлумачення положень частини другої статті 233 Кодексу законів про працю України, *яка діяла саме на той час.* Враховуючи, що станом на сьогодні частина друга статті 233 КЗпП України має змістовно іншу редакцію, резолютивна частина зазначеного рішення Конституційного Суду України *не може сприйматися як безумовно обов'язкова для застосування в сучасних умовах без урахування змін, що відбулися в законодавстві.* Так, в основному законопроекті міститься *ідентичне до рішення Конституційного Суду України формулювання*, в якому фактично

надається визначення поняття «заробітна плата». Проте таке визначення в рішенні Конституційного Суду України було обумовлено характером самого конституційного звернення, яке, крім аспекту щодо строків звернення до суду, стосувалося також тлумачення змісту поняття «належна працівнику заробітна плата». Зважаючи на той факт, що статтею 94 КЗпП України вже визначено термін «заробітна плата», викладення його також у статті 233 КЗпП у *відмінній редакції* створюватиме неузгодженість правових норм, що містяться в одному законодавчому акті.

2. Основний та альтернативний законопроекти *змістовно спрямовані на досягнення однієї і тієї ж мети*, а саме – встановлення для працівників безстрокового права на звернення до суду для захисту порушених прав роботодавцем. Разом з тим альтернативний законопроект враховує низку застережень, які можуть бути актуальними в сучасних умовах (*зокрема, в альтернативному законопроекті зазначається про можливість стягнення грошових коштів не лише з роботодавця, а і з його правонаступника чи іншого суб'єкта, на якого законом покладено обов'язок здійснити такі виплати*).

3. В умовах триваючої збройної агресії проти України значна кількість громадян з поважних причин не має можливості реалізувати своє право на звернення до суду в межах тримісячного строку, встановленого чинною редакцією частини другої статті 233 КЗпП України. Такі обставини можуть бути зумовлені перебуванням осіб на тимчасово окупованих територіях, вимушеним переміщенням, втратою документів, а також іншими форс-мажорними факторами, безпосередньо пов'язаними з воєнним станом. *Тримісячний строк є об'єктивно недостатнім для належної реалізації конституційного права на судовий захист і не відповідає принципу верховенства права, зокрема його складовим — справедливості, розумності та правової визначеності.*

Зважаючи на необхідність відновлення можливості громадян реалізувати своє право на судовий захист без обмеження часовими проміжками, що, зокрема, сприятиме врахуванню інтересів осіб, які з об'єктивних причин, в тому числі, пов'язаних із збройною агресією проти України, не мали змоги звернутися до суду у встановлений строк, враховуючи позицію Верховного Суду, а також беручи до уваги, що альтернативним законопроектом враховано низку застережень, які можуть виникнути під час реалізації норми щодо безстроковості звернення до суду, Комітет ухвалив наступні рішення:

Звернутися до Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів з пропозицією рекомендувати Верховній Раді України:

- проект Закону України про внесення змін до статті 233 Кодексу законів про працю України щодо забезпечення права застосування необмеженого строку звернення працівника до суду з позовом про стягнення належної йому заробітної плати, реєстр. № 13664 від 20.08.2025, поданий народним депутатом України Гнатенком В.С., за наслідками розгляду у першому читанні відхилити;

- проект Закону України про внесення змін до статті 233 Кодексу законів про працю України щодо забезпечення права працівника на необмежений строк звернення до суду з позовом про стягнення невиконаних сум, реєстр. № 13664-1 від 29.08.2025, поданий народним депутатом України Третяковою Г.М. та іншими народними депутатами України, за наслідками розгляду у першому читанні прийняти за основу.

Голова Комітету

А. ЗАДОРЖНИЙ

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Задорожний Андрій Вікторович
Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000F00C3100CB23DC00
Дійсний до: 02.12.2026 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
04-25/3-2025/250550 від 30.10.2025

2043340